

PRENSA
Catalunya

es saia

D'ALGIDA

nº 72

desembre de 1986

preu: 85 Pts

BONES
FESTES
DE
NADAL

(Dibuix de

Francesc Llavina)

EDITORIAL

Estam a punt d'acabar un altre any. Obviament, no podem entrar en el comentari detallat dels fets que han succeït durant el 86 a nivell internacional i nacional ni tampoc analitzar l'evolució que s'ha produït en el camp polític, econòmic, social, cultural, esportiu, etc. Ni disposam de l'espai necessari ni ens consideram amb capacitat de fer-ho de manera objectiva, concisa, ordenada, entenedora i útil. La valoració que en fariem és moderadament positiva, tot i que són evidents els perills de tot tipus que ens envolten. Què hi farem si la humanitat s'ha avesat a viure damunt un polvorí que pot esclatar en qualsevol moment!

A nivell local, l'avaluació no pot esser satisfactòria. Quan al nostre poble hi ha tantes mancances, tantes necessitats, tanta urgència de realitzar unes obres d'infraestructura que millorin el nostre estàndard de vida, no és acceptable que es deixi passar un any -uns anys- sense fer-hi pràcticament res; el temps perdut pot resultar irrecuperable. No oblidem que tot allò que no puja, baixa. Això significa que estar igual que l'any passat, és estar pitjor; la vida actual i el seu ritme no permeten quedar-se aturats, aturar-se significa recular. I això és el que s'ha fet darrerament, ha mancat l'empenta i la voluntat per enfrontar-se a uns problemes que es van acumulant i que seran més difícils de resoldre com més temps passi.

Pel que fa a la nostra revista, amb el número que teniu a les vostres mans, haurem complit els sis anys. Casi res! Són setanta-dos mesos els que han passat des d'aquell número zero en què fèiem la nostra presentació. I no esn hem permès ni un mes de descans. Ben altrament: conscients del que dèiem abans -"tot allò que no puja, baixa"- , hem anat creixent i millorant la nostra feina; ho hem fet, això sí, amb moderació i seny, acceptant les nostres limitacions. Però és un fet que la tirada ha anat en augment, que el número de subscriptors s'eixampla mes a mes, que les planes de la publicació també s'amplien -potser massa, segons l'administrador-, que normalment tenim excés d'original que difícilment podem incloure a la revista, que els col.laboradors van en alça, ... Tenim intenció d'introduir seccions noves i de perfeccionar les existents, per exemple la part gràfica. Ara bé, tots els nostres projectes estan supeditats a les possibilitats econòmiques perquè sabem que la nostra continuïtat depèn de la prudència que tenguem en aquest sentit i, en darrer terme, de la vostra benevolència.

I com que no ens tornarem a trobar fins després de les festes de Nadal i Cap d'any, aprofitam per desitjar a tots els nostres lectors i amics -i a tots els algaidins, pineros i randinos sense excepció- alegria i felicitat. Molts d'anys!

calaix de sastre

No vull enganar ningú. Si no voleu continuar llegint, girau full. I tan amics com abans. Vos ho advertesc. Aprofitaré la plana que graciosament em concedeix el director de la revista per fer una bona obra que, potser, -intercedesc davant els déus perquè això no passi- vos semblarà una frivolidat: reivindicaré la remenada.

La remenada, entesa en el sentit més estricte: com a acció de remenar, d'agitar. Ja fa temps que la vida moderna m'ha demostrat que la remenada és una activitat imprescindible en molts de casos. Abans de prendre la medicina o beure un suc de fruita química, les instruccions ens la recomanen: una remenadeta. Si volem fabricar una d'aquestes excel.lents sopes de sobre, caldrà una remenada més llarga. Vida moderna? Tot ja és inventat. Obr, a l'atzar, per una plana qualsevol, el llibre de receptes "La cuyna mallorquina", imprès a Felanitx per primera vegada en 1886, i hi llegesc: "S'ha de remenar sempre perquè no s'aferrí fins que estarà bé per abocar" -es refereix al menjar blanc.

"S'ha de remenar sempre". En altres aspectes de la vida, el consell no ha estat precisament el mateix. Al contrari. "No remeneu massa, que si ho feis molt vos caurà a trossos", ens deien els educadors, que per fer la seva feina(?) utilitzaven les mateixes tècniques que les bubotes. Al seu pesar, la remenada ha tengut, no sé si encara les té, unes qualitats pedagògiques evidents. Per a molts i moltes, ha estat la nostra primera cartilla; amb ella, hi hem après les primeres lletres. Al nostre pesar, és clar. Però, quin remei! Un va definir la remenada com fer l'amor amb la persona que més estimes: tu mateix. No era res més que una autojustificació de les pròpies debilitats.

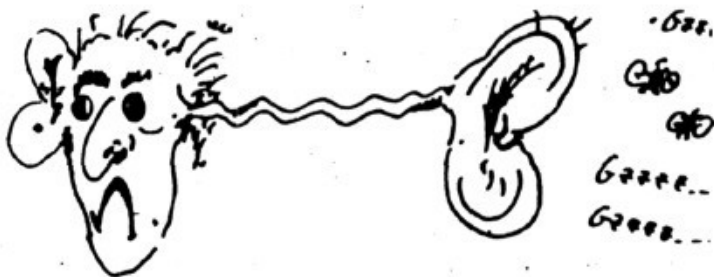
Ara, tot pareix indicar que l'època de les prohibicions s'ha acabat. De l'obscuritat hem passat al lliure comerç, amb utilització de les tècniques de convenciment més modernes. En qualsevol diari, si cerques als llocs adequats, trobes ofertes, a preus adaptats a la teva butxaca, de l'article i les seves múltiples variants: uns venen la remenada tailandesa; uns altres, la grega; uns altres, la francesa. Fet que demostra el caràcter universal de la remenada, per damunt de tot localisme provincià.

La llista anterior és incompleta. Sempre he pensat -atenció: algú ha dit que tot pensament és un mal pensament- que s'arriba a la universalitat a partir de les aportacions individuals de tots els pobles. Sense que cap no imposi la seva. Per això, no puc sinó rebre amb molta alegria el naixement d'allò que els seus mateixos practicants anomenen la REMENADA ALGAIDINA. En primer lloc, ja trob un encert total l'elecció del nom: remenar és qualque cosa més que moure, així com un "meneo" és més que una "movida". D'altra banda, les seves primeres accions, tant el seu crit sobre La Pau com les dues festes que han organitzat, han estat un exemple de sàvia combinació entre originalitat i lucidesa, entre creació i sensibilitat.

Naturalment, aquests joves no necessiten de la meva benedicció, ni de la de ningú, per continuar la seva obra. No hi ha, en aquest escrit meu, cap intencionalitat de fals paternalisme. L'he fet, l'escrit, pel mateix motiu que ells fan les festes: pel simple plaer de fer-lo.

Al.lots i al.lotes, que remeneu molt i bé durant molts anys!

m'han dit que diuen

En una sèrie d'ocasions ja hem parlat de que aviat hi haurà "moguda" política de cara a les properes eleccions municipals. I de fet, segons sentírem a comentar, sa reunió que hi hagué sobre Normes Subsidiàries convocada pels representants del PSOE d'Algaida fou una espècie de "presentació en societat" dels nous elements d'aquest partit, ara en el poder. Pel que fa a la seva actuació, i la dels restants participants, deixarem anar els comentaris que hem sentit perquè nos podrien dir que feim campanya a favor o en quantre de qualcú, i encara és un poc prest. Ja ho diran, de totes maneres...

Una cosa que volem dir, perquè en sentírem més d'un que ho digué, és que allà tots semblaven ben amics, amics corals, quasi germans. Sabeu què ho era de "guapo" veure tots aquells dirigents polítics (al manco possibles dirigents) que quasi es donaven abraçades i besades, i que tot ho trobaven ben fet, i que tot tenia solució... D'aquí a un parell de mesos els voldré veure jo, deia un... No serà lo mateix...

I una cosa que no entenia un que hi era és que uns professionals d'urbanisme haguessin fet unes Normes o Delimitació de Casc Urbà, i que després d'aquesta reunió totes les esmenes presentades fossin acceptades. ¿Tan poc convençuts estaven del que havien fet? Perquè nos digueren que les al.legacions havien estat acceptades i que procurarien arreglar-ho tot. Com que tornarà estar a exposició pública, tendrem temps de tornar-ne a parlar.

Com que encara no sabem -nosaltres al manco- si els actuals dirigents del nostre poble es presentaran a reelecció, si ara els criticam un poc, no es podrà dir que feim campanya en quantre. Després, si es presenten, ja anirem més alerta. Bé, el que passa és que sentírem a dir, i no sé si ho llegírem als diaris, que el nostre batle havia decretat, per "ordre des batle" com deia altre temps es saig, que no es podia emprar es Teatre (i, com sempre, posau el nom que vulgueu: del rector, Parroquial, Municipal, des Poble...) per res, ni reunions, ni actes de cap tipus. I nos digueren que segueixen ballant-hi, o fent gimnàstica, com si res. Ara el que falta saber és si no se n'han adonat del decret, o si no n'han fet cas. Llàstima que es nostro batle no vulgui emprar aquest SAIG per fer ses crides, i així sa gent estaria més informada.

Una cosa que creim que donarà que parlar i comentaris de tot tipus, és el fet de voler contractar o fer oposicions per un nou Municipal. Si, un nou Guàrdia Municipal. Comentaris: de tota classe. Vos ne direm només un parell, però n'hi ha que no es poden escriure. Uns troben que si així s'ha d'arreglar es merder circulatori des poble, ja va bé. Altres que si és per tenir xofer per s'ambulància nit i dia, sortiria més econòmic anar a cercar sa de Montuiri o de Ciutat. Altres a veure si el destinaran a anar per fora-vila a veure si hi ha qualche obra que no tengui permis. I molts més; però, en general, sa gent troba perillós això d'ampliar d'aquesta manera es personal de s'Ajuntament. Amb aquell Secretari "raro" que tenguérem, sa plantilla va disminuir, però ara ja no es coneix, estam igual o pitjor.

Crec que mos convendria més parlar de música. Sa gent que va anar an es ball de s'altre dissabte amb s'Orquestrina d'Algaida quedaren ben satisfets. A més de ballar, que d'això es tractava, els organitzadors demostraren que tenen "idees". Ja ho dèiem es mes passat, i ara ho hem de repetir: aquesta gent té imaginació, i això no és gens freqüent. Seria qüestió de que qualcú els contractàs, s'Ajuntament, per exemple, i sa nostra política municipal seria molt més divertida.

Es concert de Santa Cecília de sa Banda de Música va esser un èxit. El fet de coincidir amb un partit de futbol va restar gent, però no massa. Sa nostra Banda va agafant confiança i es fet d'haver-hi gent jove i que està preparada de cada vegada més, ja es nota bé. No sé si vos heu fixat que sempre que parlam de sa Banda solem dir coses bones. Aquesta vegada sentirem uns comentaris que volem assenyalar, per si serveixen per millorar qualque cosa. Un no s'explicava de què servia que hi hagués socis de sa música i que s'Ajuntament els ajudàs amb bastantes subvencions o donatius, si durant tot l'estiu no han tocat damunt Plaça pràcticament més que per Sant Jaume, i si per sa festa d'En Cames Tortes tampoc els tenim perquè han d'anar a guanyar un duro a fora poble. El que deia aquest és que ja està bé que vagin a tocar a fora poble, i guanyin un duro, i se'l repartesquin entre ells, però llavors hem d'esser coherents i no hem de demanar tantes ajudes als algaidins. I una cosa que no aniria malament seria que els socis sabessin en què s'empleen les seves aportacions.

Com també ja és tradicional, sa festa de Santa Cecília va acabar amb un bon dinar de germanor: músics, pares, mares, padrins, simpatitzants,... molta gent aficionada a sa música. Bé, qui més qui manco en aquells moments pensava més amb es menjar que tenia davant que amb Santa Cecília i sa música.

De tant en tant sentim parlar de qualque sopar, però no vos cregueu que és com abans, sa cosa va fluixa. Sembla que sopen més per Pina que per Algaida. Ara veurem si aviat s'animen els sopars "polítics" per preparar candidatures i llistes... Ja en tornarem a parlar es mes qui ve, si som vius i estam d'humor.

Que hi ha més sopars per Pina comença a ser vera. Per exemple, sabem d'un que hi va haver no fa molt d'un grup que en solien fer fa devers deu anys. Idò ara se tornaren a trobar i, segons mos han dit, reprendran sa "marxa" de llavors. Com que ho agafàrem amb s'orella dolenta no n'estam molt segurs, però aquest grup tè cosa que veure amb un quadro del Cor de Jesús.

I ja ho diuen que no hi ha temps que no torn... Fa quaranta o cinquanta anys, a Algaida hi havia una dotzena llarga de cafès, que, a poc a poc, s'havien anat tancant fins a quedar-ne tres o quatre. Idò ara, de cop i resposta, en tornen a obrir tres a Sa Plaça, tots ells renovats i "modernitzats" (amb màquines, sobretot). El que hem sentit comentar és que abans hi havia una gent que "feia xucles", i ara ja no hi és; però, diu sa gent, no hi ha que passar pena, ara gasten més els joves amb altres coses que abans amb copes i cafès. Sa gent es repartirà un poc més, però n'hi haurà per tots...

UN SORD

LA FEBRE

La febre és l'elevació de la temperatura corporal per damunt d'un marge establert i que manifesta la reacció de l'organisme a un procés patològic determinat.

Sol constituir febre i es pot considerar com a tal la temperatura oral per damunt de 37°C en persones obligades a guardar llit, i per damunt de 37'2°C en persones amb una moderada activitat.

Quan la temperatura es pren en el recte, la febre sol augmentar entre 0'3-0'6°C.

La temperatura del cos està controlada per un centre termoregulador que es troba localitzat a l'hipotàlem, part del sistema nerviós central; l'hipotàlem controla la temperatura alterant la circulació en la pell, la sudoració i l'activitat muscular.

Consells pràctics en cas d'aparèixer febre:

1) La febre no és una malaltia, és només un símptoma.

2) Llevat de casos molt concrets, la febre és un procés benigne..

3) La persona que en sigui afectada se l'ha d'acomodar en una habitació que mantengui una temperatura confortable (no excessivament caldejada) i un bon grau d'humitat ambiental. No se l'ha d'abrigar ni tapar en excés si té fred.

4) És molt important augmentar la quantitat de líquids que beu la persona afectada (sobretot aigua i suc de fruita); això encara més en cas que hagi perdut la gana.

5) Les febres lleugeres o moderades -fins a 38'5°C- són ben tolerades pel cos. Ara bé, si pugen més, és necessari

fer-les baixar amb certes mesures. En aquest cas es pot emprar una esponja amarada d'aigua teba per fregar el cos de la persona afectada i si és precís se li ha de donar un bany d'aigua teba (sempre tenint en compte que l'aigua ha d'estar per davall de la temperatura del malalt).

Convé que tengueu en compte uns quants més de detalls:

-Les fregues amb esperit convé reservar-les per a casos més rebels, ja que l'evaporació de l'esperit sobre la pell pot fer baixar la temperatura de manera massa brusca.

-No utilitzeu indiscriminadament medicaments per fer baixar la febre. Sempre heu de consultar el metge que vos indicarà la manera d'utilitzar-los i quins són els més convenients.

-No en tots els casos de febre està justificat l'ús d'antibiòtics. Vos repetim l'obligació de consultar sempre el metge i no automedicar-se.

ALEXANDRE PIZÀ

LES LIMITACIONS D'ESPAI ENS OBLIGUEN A DEIXAR PEL PRÒXIM NÚMERO DIVERSOS TEMES. PER EXEMPLE, NO PODEM PARLAR DE LA TROBADA QUE L'ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA VA CELEBRAR A MURO EL PASSAT DIA 23 I QUE VA SER PROU INTERESSANT.

D'AQUEST I D'ALTRES TEMES EN PARLAREM, SI DÉU HO VOL, EL MÉS QUI VE.

NOTICIARI

ENQUADERNACIÓ D'ES SAIG

Recordam als nostres lectors que amb aquest número completam els sis primers anys de la nostra revista. Com que enquadernam els números cada dos anys, hem arribat al final del tercer tom. Tots els qui estiguin interessats en l'enquadernació -especialment els qui ja tenen els dos primers volums- que es posin en contacte amb qualsevol dels nostres col.laboradors i ens encarregarem de totes les gestions de l'enquadernació.

Si voleu conservar en bon estat la revista, evitant per altra part la pèrdua de qualque exemplar, vos aconsellam l'enquadernació, que resulta bastant econòmica. I si teniu els números dels dos primers toms sense enquadernar també val la pena arreplegar-los i relligar-los.

ACTIVITAT DE JOSEP PUIGSERVER

El nostre bon amic l'artista-pintor Josep Puigserver continua participant a diversos certàmens internacionals. Per una part, ha estat seleccionat per participar al certamen de l'Academie Internationale de Lutece (París) amb dues obres: "La Marineta" (Valldemossa) i "Rosas rojas".

D'altra banda, també participarà a Brusel·les (Bèlgica) a una exposició d'arts plàstiques que serà inaugurada el 15 de desembre per Jacques Délors, president de la Comissió de les Comunitats Europees. Hi participarà amb quatre obres: "Molinos de Campo Criptana" (Castilla), "La Cartuja" (Valldemossa), "Rosas amatil·las" i "S'Albufera" (Alcúdia).

No cal dir com ens alegrem d'aquestes proves de l'acceptació que la pintura de Josep Puigserver té a nivell internacional. Per a ell, la nostra més cordial enhorabona.

COSES D'EN MIQUELET

CAUSES DE LA TOXICOMANIA JUVENIL (3)

Avui no podem anar a cercar la motivació de la toxicomania juvenil en l'esperit contestatari del jovent que pren una actitud de revolta social. No, avui en dia, la drogadicció és un símptoma de malestar individual que sovint pateix l'adolescent. Malestar que és explotat per la societat consumista. El fenomen actual de la drogadicció juvenil és el fenomen de l'explotació, de la por que pateix una gran part de la joventut.

És cert que influeix molt en tot això del consum de la droga el fet que sigui una moda, que l'aspecte clandestí que li és propi li doni atractiu i estimuli en gran manera la curiositat pròpia de l'adolescent. Però, en el fons, desenganyem-nos, no hi hauria droga si no n'hi havia necessitat. S'ha dit, i amb molta raó, que la droga s'ha donat sempre per calmar la fam. Doncs també és per calmar la fam que es ven droga a la nostra adolescència i joventut.

La fam que tenen els nostres joves no és, encara, una fam física (algún potser sí), sinó una fam psíquica i moral. Al fons de la seva difícil i sofisticada personalitat rau sempre una constant invariable: l'angoixa i la por.

I de què tenen por? Tenen por simplement d'haver d'entrar amb plena responsabilitat en una societat que se'ls presenta com a profundament inhumana. És com si cadascú de nosaltres es trobàs en un desert de persones, desert que, a més, està poblat d'engany, competència, agressivitat... L'infant, doncs, que passa a l'adolescència i joventut i que fins aquell moment havia viscut en el seu món imaginatiu, sent conscientment o present inconscientment que s'acosta el dia que haurà d'abandonar les seves imaginacions i entrar en un món on es trobarà sol i envoltat de competitivitat per tots els cantons. I això, naturalment, l'espanta (ja que no n'hi ha per menys) i, com que l'espanta, procura fugir-ne com pot i diferir el moment d'entrar en aquest món que se li mostra eminentment hostil. Doncs bé, a l'adolescent que es troba amb aquest problema se li ofereix a mans besades un refugi magnífic per a la seva

por, una evasió perfecta al seu destí: la droga. La droga el protegirà contra totes les pors i el gronxarà tan maternalment que no tindrà cap necessitat de res més. La droga li donarà tot: companyia, amor, plaer, èxit, felicitat, tot. Per a ell és una cosa formidable, tan formidable com formidable serà l'enfonsada que sofrirà en caure en aquesta trampa tan ben preparada.

L'adolescent fuig i cerca evadir-se de la realitat d'un món adult que se li presenta sobretot inhumà i que, amb l'atur juvenil i la crisi econòmica, encara se li fa més cruel. Hi ha altres comportaments dels joves que també revelen aquest intent de fugida de la realitat que els espera i que voldrien evitar. Per exemple, quan es passen hores i hores avorrits en l'atmosfera eixordadora d'una discoteca eviten haver de parlar, perquè no se senten, i de pensar, perquè no poden. Quan es dediquen al gamberrisme i maltracten persones, animals o coses, no fan més que expressar la seva ràbia i hostilitat contra un món que se'ls presenta inhòspit. Adoptant la seva actitud "filosòfica" de "passotisme", com si estiguessin de tornada de tot sense haver anat mai enlloc, intenten posar el cervell i els sentiments en blanc enfront d'un futur inadmissible i que se senten impotents per canviar.

La nostra societat, fanàtica adoradora d'un sol i únic déu, el Profit o l'Exit-Profit, es presenta terriblement amenaçadora per al pobre adolescent que es disposa a entrar-hi. Pensem que la major part dels nostres infants han rebut sobretot dues influències "educadores" de pes:

- 1) La família (que satisfà al màxim de les seves possibilitats tots els capritxos del nin).

La nostra societat consumista no vol ni pot educar els infants ni en el sentit de l'austeritat ni de la responsabilitat, perquè això seria contraproduent per a l'augment del consum.

2) L'impacte constant de la televisió que no para de prometre-li la felicitat allargant solament la mà: només cal que desitgi i adquireixi (no diu com) el producte de torn i serà feliç.

Amb aquest doble bagatge tan "educatiu" i tan generalitzat, l'infant entra sovint a l'adolescència desproveït de domini de si mateix, del sentit de responsabilitat, i incapaç totalment de suportar la frustració. A més, no té cap punt de referència perquè li manca una escala de valors.

Amb aquest panorama, què té d'estrany que bona part dels nostres joves cerquin "crear-se" un altre món, que falsament els ofereix la droga i que se sentin realment fascinats i enganyats per la "vida" misteriosa dels "yonquis"?

La drogadicció juvenil no és tant un mal com el símptoma d'un mal més profund.

Es l'explotació del gran mal de l'angoixa que pateixen els nostres joves enfront d'una societat inhumana que no té cap al·licient per oferir al seu esperit.

No n'hi ha prou de suprimir les drogues, sinó allò que cal sobretot és que aquestes no es puguin considerar "necessàries". Per això, de la mateixa manera que s'ha dit que un pare difícilment podrà convèncer un fill que que no fumi haixix parlant amb ell si té un tassó de whisky a la mà, tampoc els grans podem convèncer els més joves que la vida val la pena viure-la, si no veuen que la vivim realment, si s'adonen que els nostres veritables mòbils són l'Exit i el Profit; en aquest cas, no els convencerem que aquesta vida té un sentit capaç de satisfer el seu afany juvenívol de justícia, solidaritat, honestetat...

Margalida Puigserver

Quintos del 38. Es reuniren per fer un dinar i ja acordaren la data de la pròxima reunió. S'han de tornar a trobar a Sa Plaça a les vuit i mitja del vespre el tercer dissabte d'agost vinent per anar a sopar. Prohibit que en falti cap dels que hi eren i s'hi han d'afegir els qui per diverses causes no hi van poder assistir.

Ses Escoles

Encara que un poc tard, volem donar l'enhorabona al poble d'Algaida per la creació de l'aula de Preescolar de 5 anys al Col·legi "Pare Bartomeu Pou". Indubtablement aquesta és una gran millora dins el camp de l'ensenyament per als algaidins. Aquesta ha estat la primera passa, ara cal donar la segona, o sigui, aconseguir l'aula de Preescolar de 4 anys i tot el material necessari per acondicionar les respectives aules i espais.

Per enguany i d'una manera provisional s'ha hagut de reestructurar l'edifici escolar per tal d'acondicionar bé els nins i nines de 5 anys; esperem que el més ràpidament possible les aules de preescolar puguin gaudir d'unes aules i espais propis. En aquest cas demanam que l'Ajuntament posi fil a l'agulla.

Per altra banda hem de lamentar la pèrdua de la plaça de més-un que tenia aquest Centre durant el curs 1985-86.

Així mateix cal esmentar que durant el present curs i començant pels alumnes de 6è nivell es torna a impartir l'anglès com a llengua estrangera.

Fent un repàs a la distribució de nivells pel present curs és el següent:

Tutor	Preescolar 5 anys	Esperança Seguí
"	Cicle Inicial 1	Aina Amengual
"	Cicle Inicial 2	Joan Capellà
"	Cicle Mitjà 1	Joana Balaguer
"	Cicle Mitjà 2	Aina Ma. Vidal
"	Cicle Mitjà 3	Miquel Pons
"	6è Nivell	Joan Montserrat
"	7è Nivell	Miquel Munar
"	8è Nivell	Gabriel Vich

L'àrea d'Educació Física està coberta de la següent manera:

Cicle Inicial i Mitjà: Josep Ma. Gost, contractat per l'APA.
Cicle Superior: Miquel Coll, enviàt pel MEC.

Pel present mes està previst que comentin unes classes de gimnàstica rítmica impartides per una professora que subvenciona el Consell Insular.

NOTÍCIES:

-Durant la segona quinzena de novembre es va aprovar pel Consell Escolar el Pla del Centre pel curs 1986-87. Està previst que a finals de cada trimestre es reunirà el Consell escolar per tal de fer-li un seguiment real.

-Per altra part es té la intenció de formar una comissió cultural-esportiva per tal de regular festes, competicions esportives i altres activitats.

-Durant el primer trimestre i seguint el Pla del Centre cada cicle ha realitzat una sortida: Cicle Inicial al Safari, Cicle Mitjà a la Serra de Tramuntana-Lluc i el Cicle Superior a Cura fent un estudi de Randa i Sant Honorat i col·locant nius per a la protecció dels ocells.

-Per a finals de la segona setmana de desembre està programada una xerrada a càrrec de la nostra metgessa Rosa sobre Educació Sanitària, segurament prou interessant.

-Per acabar volem anunciar-vos que el Claute de Professors té projectat acabar el trimestre amb una diada de festa a les Escoles. Aprofitam per desitjar-vos unes bones festes de Nadal.

Aquestes dues fotos estan fetes el mateix dia, que més o manco correspon a finals dels anys 50. Es tracta de la processó per tornar la Mare de Déu de la Pau a Castelltix. Hi veureu bastantes cares conegudes. També vos suggerim que vos fixeu en el fons, amb les cases que surten i comproveu si estan molt canviades.

(Fotos cedides per Antònia Sitjar)

QUIN CAMÍ TAN CANVIAT

Quin camí tan canviat
que viu molta gent major,
perquè sa situació
les dóna molts maldecaps
per no estar acostumats
amb sa moda que ha venguda,
per ells les és molt feixuga:
perdre tota autoritat.

Els pares en temps passats
lluïtaven fort pels seus fills
ensenyant-los els camins
per bona prosperitat;
estava interessat
a treballar de valent
escatimant s'aliment
perquè el seu fill no penàs.

Treballar de dia i nit
en temps passat s'usava,
el pare molt se cuidava
de tenir el fill ben servit;
lo molt que havia patit
al seu fill no ho desitjava,
comprant terra i també casa
perquè el fill tregués profit.

El fill estava avesat
que el seu pare respectava
i en tot moment l'ajudava,
inlús en lo més sobrat.
Feien ells dos concordat
per mirar de progressar,
després havia d'heretar
treball del pare suat.

A besar mans se n'anaven
an els pares amb els nins,
aquests eren els instints
que en temps passats s'usaven,
els padrins se contentaven
de veure s'estimació
per fer honor al factor
un duro de plata daven.

A ses festes, les passaven
amb tota solemnitat,
aquell "clan" tot agrupat
ells ses coses se contaven,
an es padrins informaven
de ses seves situacions
i los feien donacions
si és que les necessitaven.

Es ritme va canviar
d'aquell que llavors s'usava,
el fill a escola anava
per poder-se il.lustrar;
el fill el pare ofuscà
perquè lletra no sabia,
per ignorant el tenia,
ni amb ell volia parlar.

Son pare picant dins clots
a jornal, també a escarada;
sa idea s'inclinava
a salvar els grans pressuposts,
no entenia de jocs,
vivía preocupat,
s'avís havia arribat
de pagar el mes de s'al.lot.

Feien moltes resquitllades
els pares en aquell temps,
capejaven tots els vents
amb moltes balancejades;
els seus fills no se cuidaven
si el pare estava cançat
ni si havia menjat,
amb motos se passejaven.

Com el niu del niaró
que un dia va escapar,
sa llibertat conquistà
amb tota sa funció;
ja no va recordar-ló
a son pare ni a sa mare,
aquesta vida es du ara,
li van buidant es "sarró".

Valdràs per lo que tendràs
a dins sa vida moderna,
no comptis amb cap respecte
dels fills, que tu mai rebràs;
tot el temps que les daràs
duros per ses discoteques,
cotxo per xeques i meques,
aquest favor d'ells tendràs.

No tots els fills són iguals,
n'hi ha que són avenguts,
s'interessen pels disgusts
en què els pares s'han trobat;
de moment han ajudat
a lo que ha estat necessari,
recorden es seu calvari
de moltes calamitats.

A davant el panorama
que avui n'és conseqüent,
el vell tengui molt d'esment
d'afinar bé sa romana.
Ne cobra una grapada
de pessetes cada mes,
que miri pel seu procés
no esguerrant sa petjada.

A davant s'evolució,
que la tenim ben present,
tenguem es coneixement,
juguem an es nostro favor;
hem de fer grossa unió
tots els homos jubilats
amb sos duros replegats
hi tenim sa solució.

Amb tres-centes mil pessetes
que aportí el jubilat,
essent el número elevat
cobrirem nostres despeses.
Ses mides les tenim preses
per un palau aixecar
i allà se mos atindrà
amb totes ses realeses.

No tendrem necessitat
de congeniar amb sos fills,
allà hi haurà jardins,
saborejant es seu extrat
ben vestit i ben menjat,
tractat amb molta dolçor;
és sa nostra solució
per viure en llibertat.

Es fill les s'arreglarà
fent ses seves resquitllades,
recordant ses ensaimades
què essent jove va menjar,
també apreciarà
sa casa que li hem dada,
no li costà cap suada
i s'hi pogué amagar.

Climent Garau i Salvà

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

SERVEI D'EDUCACIÓ SANITÀRIA

ES SAIG
BOLLETÍ DE L'OBRA CULTURAL D'ALGAIDA

Revista mensual. D.L. P.M. 495-1980

Dirigeix.....Delfí Mulet

Administra.....Llorenç Oliver

Mecanografia...Mireia Mulet

Fotografia.....Joan Balaguer

Dibuixa.....Jaume Falconer

Col.laboren....Andreu Oliver

Pere Mulet

Alexandre Pizà

Joan Trobat

Joan Mulet

Francesc Antich

Catalina Martorell

Xesc Oliver

Antoni Garau

Jerònia Oliver

Miquel Serra

Antoni Munar

Víctor Mulet

Domicili: Rei, 1. ALGAIDA.

Tl. 665042/272576

Imprimeix: Apóstol y Civilizador. PETRA.

ES SAIG només es responsabilitza de
l'editorial.

EXCAVACIONS ARQUEOLOGIQES A ALGAIDA

Com a conseqüència de les prospeccions que duim a terme en el municipi d'Algaida a fi de confeccionar la carta arqueològica del poble, la qual ens permetrà conèixer d'una manera exhaustiva quins són i en quin estat es troben els jaciments arqueològics que hi há al terme, localitzarem les restes d'un molí d'aigua que sembla d'origen àrab. Davant la importància del jaciment, de seguida es prengueren les mesures oportunes pel seu immediat estudi; tot va culminar amb la campanya d'excavació que es va dur a terme entre els dies 27 d'octubre i 8 de novembre.

La present excavació ha estat dirigida pel Dr. Miquel Barceló de la Universitat Autònoma de Barcelona. També vengueren de Barcelona un grup d'especialistes en hidràulica que s'encarregaren de l'elaboració d'un mapa hidràulic que permetrà delimitar amb exactitud la procedència de les aigües, així com l'estudi de les captacions que també són d'origen àrab. Juntament amb ells treballarem un grup de mallorquins dirigits pel Dr. Guillem Rosselló Bordoy, Director del Museu de Mallorca i professor de la Universitat de les Illes Balears.

Les conclusions generals d'aquesta campanya encara no estan elaborades, si bé seran necessàries altres campanyes per poder oferir-vos una memòria completa del treball. Però a nivell d'orientació vos podem dir que hem localitzat tot un sistema de càptació, conducció i emmagatzemament d'aigües subterrànies que és d'origen àrab. El principal fi d'aquestes aigües seria el reguiu de tota una zona, la qual esperam a la llarga poder delimitar correctament. A part del reguiu, una altra utilització que tendrien les aigües subterrànies seria la de moure els molins d'aigua, i aquí ens centram en l'excavació present. Pel que ha quedat al descobert després dels presents treballs podem reconstruir perfectament el funcionament del molí.

El conjunt està format per una síquia (en l'actualitat a uns metres sota terra), la qual alimenta una gran bassa o safareig. La síquia soterrada no podem aclarir encara amb tota seguretat d'on s'alimenta, però podem aventurar amb un mínim de seguretat que ve del torrent que passa a uns 150 metres al sud del jaciment. Aquest torrent, durant els mesos de més pluja, s'alimentaria de les aigües superficials i albellons de tota la vall de Randa. També es veu alimentat per les aigües que afloren d'uns sistemes de captació subterrània àrabs, QĀNĀT (1), els quals, en haver omplert la xarxa de safareigs que serviran per a regar els horts, aboquen el sobrant d'aigua al mateix torrent, arribant al punt que en temps de sequera relativa (quan les aigües superficials ja no corren) el torrent és alimentat només pel qānāt.

Tenim, doncs, que un cop ple el safareig del molí, aquest, amb un forat al cul, donaria aigua a pressió a una altra síquia que condueix directament al cup del molí, on gràcies a la pressió agafada es mourien les pales, que a la vegada amb un sistema d'engranatges mourien una mola mòbil sobre una de fixa i d'entre elles sortiria el producte mòlt.

Bé, un cop explicat el funcionament no ens queda res més a dir ja que amb les actuals informacions no podem encara datar el jaciment, i esperam en properes campanyes esbrinar algunes coses més.

(1) QĀNĀT. Sistema de captació d'aigües subterrànies amb el qual es posa l'aigua en superfície per drenatge, és a dir, s'aconsegueix la circulació de l'aigua des del pou mare a la superfície per una galeria subterrània. Solen localitzar-se en els cons de dejecció (piedmont). Aquest sistema de captacions es pot assegurar que fou introduït per les comunitats àrabs i berbers i es localitzen a assentaments àrabs ja documentats a la primera època després de la conquesta catalana.

*Gabriel Bibiloni Trobat
Gabriel Porcel Gomila*

passatemps

PROBLEMA MATEMATIC

En Miquelet, un al·lot de dotze anys, demanava a son pare que li compràs una bicicleta. Aquest li contestà: -Éts massa jove; la te regalaré quan jo tengui tres vegades la teva edat. Si el pare té actualment 45 anys, a quina edat tendrà en Miquelet la bicicleta?

SOLUCIO: En Miquelet encara està quatre anys i mig a tenir la bicicleta. Aleshores tendrà setze anys i mig i son pare quaranta nou i mig.

Fuga de vocals:

.N .S. . .N P.RC S.NGL.R
D.V.LL.V.N . C..T.T
. .N C.N.LL T.T .SC.P.T
.S C.RR. L.S TR.B.C.;
.N. M..X. S'.NF.D.
P.RQ.. .N LL.. L. V.L..
. .N. .SQ..DR. D. T.RQ..
C.RR.G.D. D. C..R.NS
.MB D.V.RS D.. M.L C.N.NS
B.MB.TJ. S.NT. M.R..

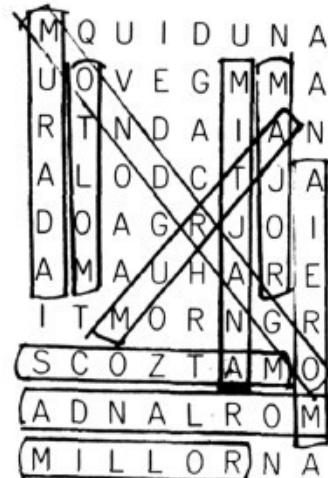
Solució a la passada fuga de vocals:

Dues someres gelades
se posaren a brodar
es menudai per un ca
que viu a Ses Enramades
i com estaren cansades
se posaren a fumar
i es governador d'Artà
se menjà vint sobrassades
amb sal fumant ben trempades
perquè volia engreixar.

Q F U A N V O L
D A I R A S D I
R L A G U L L A
B C M A U A L D
A O L M G E U A
M I N B R A R V
P P R A J A D A
M R I M E T R L
A Q P I U R I B
L E T S S O G E
L T N E U T T U

Sopa de lletres

Mirau de localitzar el nom de dotze cales de Mallorca. Les lletres que sobren vos donen un consell que sempre convé tenir en compte.

Solució a la passada sopa de lletres:
Després d'eliminar el nom de les deu cales de Mallorca començades per "m", podeu llegir aquest adagi: "Qui d'una vegada no caga, hi torna".

PINA

OPINIÓ

Quan ja tenim a davant les portes del nou any i del vell, quan estam acabant i consumint els darrers dies, inútil serà demanar quin ha estat l'objectiu que hem intentat aconseguir tots -els d'aprop i els d'enfora- al llarg del mateix.

M'equivocaria pentura si digués que no estam més que cansats de sentir xerrar de la PAU, i, més que això, encara n'estam més de la seva manipulació. No hi ha dirigent polític que no hagi encapçalat una manifestació a favor d'ella per, llavors, a l'hora de pactar la desnuclearització, el desarmament o la reducció del servei militar, tombar l'esquena i fer-se el sord.

Però la PAU -i això ho hem de tenir tots molt en compte, com se sol dir, entre cella i cella-, si la volem aconseguir, és a dir, que es faci realitat, l'hem de cercar i treure de dins el nostre rebost particular on l'hem emmagatzemada.

Què vull dir amb això? Res més senzill: la PAU ha de sortir de dins els nostres propis cors. No podem cantar a la pau quan fa un moment hem deixat el fill plorant o el company encarat amb noltros o la dona sola perquè el seu lloc és la casa i a noltros mos correspon la tasca de córrer món.

Això només és una petita part de la lluita per la PAU que ens correspon i que ens afecta a noltros, persones adultes, ja formades, amb quatre dits de front, però que no sabem com l'hem de dur a terme. L'altra part, jo la consider més important degut al caire que pot arribar a prendre. Xerram del desarmament del país, però, qui s'ha preocupat de fer-ho possible dins caseva? Me referesc a la idea que probablement mos passarà pel cap una vegada comptem els dies que falten per tallar la corda a l'any vell i els que falten per l'arribada dels reis amb tot lo que això suposa: corregudes, doblers, maldecaps, disgusts, alegries..., tot un muntatge que sobrepassa la intenció primària d'aquell dia.

Molts, i aquí està el motiu de tantes paraules, en sortiran aviat comprant un "colt", un "winchester", una "parabellum" o altres armes intergalàctiques més modernes, però idèntiques a les que utilitzen els guerrillers, els terroristes, els delinqüents, els herois de les pel·lícules americanes o dels còmics, contribuint així a que els nostres fills "se vagin fent més persones", defensors de la pau pertot arreu, per allò de que si vols la pau, prepara't per a la guerra; en definitiva, gent capaç de donar una aferrada a qualsevol que se li acostí com a símbol d'amistat sense amollar-se del seu fusil. NO PAREIX MOLT CONVINCENT!

Crec que val la pena tenir en compte aquest aspecte i mirar un poc més la casta de juguetes que hem de comprar als nostres fills, no tant per complir amb el nostre deure de pares, com perquè amb aquestes juguetes puguin anar creixent, madurant, per acostumar-lo a pensar, a manejar objectes, a crear per ells mateixos els seus propis jocs, a raonar, a desenvolupar-se dins aquest món, a ésser, cada vegada que hi jugui, persona, amb capacitat de criteri, decisió, crítica, i no un simple consumista del darrer producte que ha sortit per televisió.

Noltros volem fer la darrera manifestació d'enguany per la PAU. Per això: APUNTA'T AL DESARMAMENT. És amb passes com aquesta que l'anirem fent efectiva.

Guillem Andreu Ballester

NOTICIES

Naixement: Bartomeu Mut Sureda, fill de Gori i Maria. Va néixer dia 18 del passat mes de novembre. Enhorabona als pares!

Pluviòmetre: Fins dia 29 de novembre havien plogut a Pina 81'9 litres.

Com podeu veure, aquest mes tenim un nou col.laborador de Pina, en Guillem Andreu. A partir d'ara escriurà habitualment en aquesta secció. Això no vol dir que en Xesc Oliver els deixi, ben ulerta: col.laboraran junts i es repartiran la feina com a bons germans.

Ben arribat sigui en Guillem a la nostra família, una família cada vegada més ampla i sempre ben avinguda. ES SAIG

noticiari de l'o.c.b.

Les activitats que tenim programades per aquest mes de desembre són les següents:

Dissabte dia 13: Xerrada de Manuel Picó, comentarista de vins a les pàgines d'Ultima Hora, sobre el tema de la seva especialitat "El vi" i Mostra-degustació dels viqs casolans algaidins. Aquesta vetlada hem pensat que podria servir per preparar les bases d'un concurs local (amb tasta-vins neutrals i a ser possible de fora poble), que tendria lloc el mes que ve, durant la propera setmana de Sant Honorat. A veure si els vinaters algaidins s'animen a participar i ens "animen" amb els seus bons vins, que per experiència sabem que n'hi ha. L'acte serà al local de L'Obra Cultural a les 9 del vespre.

Diumenge dia 21: Excursió a "Sa Mola de Planici" pel "Camí dels Aljubets". Si vos hi fixau és la mateixa que teníem anunciada el mes passat i que per manca de gent apuntada vàrem haver d'ajornar (només érem 15 els inscrits). La causa de la indiferència del personal pensam que va ser deguda a l'actuació de l'Orquestrina el vespre abans a "Sa Portassa" i el jovent, ja se sap... Apunteu-vos abans de dia 19 a Catalina Martorell o Antònia Ma. Mulet. El preu és de quatre-centes pessetes, i no 900 com erròniament va sortir anunciat a la passada crònica (Seria aquest un altre motiu per "refredar" la gent?). La sortida serà de Plaça a les 9 del matí.

Dia 24: Tradicional xocolatada de la nit de Nadal, a la sortida de maitines, amb ensaimades, torrons i xampany. Esperam la vostra assistència.

També tenim en programació durant la setmana de cap d'any -a falta de confirmació, una exposició de llibres infantils en còmic. Vos informarem, cas de dur-se a treure, mitjançant cartells, dels horaris d'exposició.

CORRECCIÓ DE BARBARISMES

referents a:
COS I SALUT

Barbarisme	Forma correcta
ACIDES	acidesa, agrura
CANSANCI	cansament, fatiga
CEGO	cec
ENFERMEDAT	malaltia
ESCALOFRIO	calfred
ESGUINCE	esquinc
FLEMÓN	flegmó
JUANETE	galindó
LLAGA	nafra, úlcera
PESADILLA	maison
RESPIRO	alè, respir
VAHIDO	torn de cap

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

ESPORTS

FUTBOL

Continua la bona temporada del primer equip del C.E. Algaida, si bé no amb la força del passat mes d'octubre; de totes maneres es manté una regularitat i un bon nivell de joc durant els darrers partits jugats.

Els resultats del mes de novembre han estat:

Sallista-Algaida 2-0

Algaida-Bunyola 2-0

V. de Lluc-Algaida 1-1

Algaida-Sant Jordi 1-1

Els juvenils obtingueren els següents resultats:

Algaida-Sineu 1-5

Sant Joan-Algaida 1-2

Algaida-Beat R. Llull 0-1

Marienc-Algaida 1-3

Curiosos els resultats dels juvenets ja que, com veis, es perd dins Es Porrassar per guanyar després a fora camp.

Pel que fa als infants tenim:

Margaritenc-Algaida 1-0

Algaida-La Salle 2-5

Montuïri-Algaida 4-0

Algaida-S'Horta 1-4

Els resultats dels alevins:

Algaida-Cardessar 0-1

Pollença-Algaida 1-1

Algaida-La Porciúncula 3-3

Montuïri-Algaida 1-1

Veterans:

Comercial Marín-Auto Escola Levante 0-4

A. E. Levante-Estació 3-1

Cade Peguera-Auto Escola Levante 3-1

A.E.Levante-Porvenir 1-2

Després d'un començament de campanya molt bo

ja que va arribar a estar capdavanter de la classificació, els darrers resultats negatius han situat l'equip en posició més retrassada, encara que es manté en bona situació.

ESCACS

Continua la competició pel que fa al grup d'escaquistes del nostre poble. Durant el mes de novembre han obtingut els següents resultats:

Equip A

Algaida-Palma Nova 3-1

Algaida-Tròpic 3-1

La Salle-Algaida 4-0

Equip B

Algaida-Inca B 0-3

Algaida-Inca C 1½-2½

Recordam que les partides de competició es juguen a la biblioteca de l'Ajuntament els dissabtes horabaixa a les 5.

PIPERS

El grup de pipers d'Algaida un cop més està organitzant per les festes de Sant Honorat la tradicional fumada lenta en pipa; aquest any es fa la setena edició i es desenvoluparà a l'Hostal d'En Mateu.

Així mateix el club de pipers està fent feina ja des de fa temps en l'organització del Campionat d'Espanya d'aquesta modalitat, que se celebrarà dia 31 de maig del 87 també a l'Hostal d'En Mateu. No cal dir la gran feina que representa aquesta celebració de cara a fermar caps i coes perquè tot surti bé.

Joan Trobat

UNA XERRADETA... (acabament)

enrera. L'endemà desembarcàrem a Sa Punta de N'Amer, era tard, morts de gana, feia un parell de dies que casi no menjàvem i agafàrem un xot de sa possessió de Sa Coma que mos haguérem de menjar casi cru perque no podíem fer foc.

-Vàreu participar a combats forts?

-Sobretot a uns que hi hagué per ocupar dues muntanyetes que dominaven Sant Llorenç i Son Carrió. Tenguérem baixes perque trobàrem una resistència forta; foren uns dies difícils. Després mos dugueren a sa rera guarda per descansar i mos estacionàrem a Sant Llorenç fins que mos reembarcàrem a principis de setembre.

-S'expedició va ser un fracàs complet..

-Sí, havia estat mal planificada, era cosa de sa Generalitat sense comptar amb so Govern central i tenia poques possibilitats d'èxit. A més va ser important sa superioritat en avions des nacionals.

-Cap on anàreu?

-Mos varen enganar. Mos digueren que embarcàvem cap a Palma però anàrem a València on sa gent mos va tractar molt bé, estàvem impresentables, bruts i afamegats. Mos donaren uns milers de pessetes i uns quants decidírem anar-mos-ne a Barcelona.

-Però es doblers se tornaren a acabar...

-Sí, duraren poc. Mos digueren que en Durruti mobilitzava una brigada per anar an es front de Madrid i mos hi presentàrem. Després d'uns dies d'instrucció partírem cap a Madrid, a La Casa de Campo. Es combats allà eren duríssims i ses tropes d'en Franco, protegides per tanques italians i alemanys, intentaven una vegada i una altra entrar a ses nostres files. Hi havia una mortandat tal que hi va haver una treva per retirar es morts. En Durruti era un home molt valent, temerari i tot, sempre en primera fila.

-Hi estàreu molt de temps?

-Així mateix. Fins que un oficial amic meu me va dir que anava a Barcelona en una missió i me'n vaig anar amb ell. Però hi va haver unes quintes obligatòries i m'agafaren. Me nomenaren instructor i vaig anar an es front d'Aragó amb en Líster. També hi havia sa brigada d'El Campesino.

-Tenc entès que va esser un front dur i amb molts de morts.

-Tot d'una tenguérem una temporada

tranquila fins que s'obrí es front de l'Ebre. Allò va ser terrible, es junkers alemanys bombardejaven seguit seguit i estava ple d'homes i animals morts, feia una pudícia que no es podia respirar. No vull entrar en detalls. Un oficial mos digué que de quatre-cents homes no n'hi quedaven ni quaranta. Llavors començàrem a recular cap a Barcelona. Sa meva idea era fugir a França, però vérem que no hi podíem arribar i mos entregàrem. Quan vàrem veure que anaven a tancar-mos a un camp de concentració, vaig fugir amb un amic i, com poguérem, tornàrem a Barcelona.

-Sa vostra situació devia esser perillosa...

-Sí, però me va anar bé; vaig aconseguir un justificant i vaig poder embarcar cap a Palma. No sabia ben bé lo que me podia passar, però jo tenia sa consciència neta, creia que havia obrat de s'única manera possible donades ses circumstàncies. Me dugueren a sa Jefatura de Policia i d'allà a sa Guàrdia Civil. M'obriren expedient, però no me trobaren res dolent i al final, al cap de dos anys, m'amollaren. Varen esser uns anys terribles, moltes vegades no sabies si arribaries a l'endemà.

-Com deis, uns anys terribles...

-Sí. Totes ses guerres ho són, però aquesta nostra va ser espantosa. Aborronen ses escenes que he viscudes i ses que m'han contat. Encara les tenc present, i això que ja han passat cinquanta anys.

Pere Mulet

NOTICIARI

PLUVIÒMETRE

Durant el mes de novembre han seguit caiguent pluges, no molt fortes, però que, segons dades que ens ha proporcionat Gabriel Martorell, han estat de 52'4 litres per metre quadrat (això fins dia 28).

Per tant, els tres primers mesos de l'any agrícola (setembre-octubre-novembre) representen un total de pluges de 348'8 litres, que no està gens malament.

una xerradeta amb...

CLIMENT GARAU

En Climent Garau, llucmajorer afincat a Algaida, és un home polifacètic. Podríem parlar amb ell de temes molt diversos. Per exemple, de la seva activitat com a glosador, potser l'aspecte més conegut de la seva personalitat; sovint vos oferim mostres de la seva facilitat per a compondre gloses. També és coneguda la seva afició a la música i moltes vegades l'hem vist animant i amenitzant reunions de noces, primeres comunions, etc. Un altre caire del qual podríem parlar és la seva feina com a podador i empeltador, en la qual ha aconseguit resultats molt positius.

Potser qualche dia parlem amb ell d'aquestes aficions. Però avui la xerradeta volem centrar-la en un altre tema: aquest any que estam acabant es compleix el cinquantenari de l'inici de la guerra civil, aquella confrontació entre germans que va durar tres anys amb un tràgic recompte de morts, odis, venjances i seqüeles que encara no s'han acabat. Ell en va ser un protagonista actiu i amb ell recordarem, ja sense l'exaltació i l'apassionament de la proximitat, aquell conflicte. Les circumstàncies feren que el visqués a la zona anomenada roja.

-Com va ser que l'alçament vos va trobar en zona republicana?

-Jo havia fet es servici l'any 34 i mai havia estat polític. Sa música i es treball eren sa meva curolla. Així mateix un senyor amb qui treballava me va fer un escolt, me digué que venia un moviment molt important i que matarien tots es socialistes, comunistes i es qui no estassin amb ells. Jo ho vaig trobar molt gros i no m'ho vaig creure ni en vaig fer cas. Lo que volíem era diversió. Jo havia estat a Barcelona i m'havia entusiasmat s'ambient d'alegria, es cabarets que hi havia, i amb un grup d'amics decidírem fer-hi una escapada, només per diversió.

Partírem es 18 de juliol aprofitant que hi havia unes rebaixes p'les passatge a causa d'unes Olimpíades populars que se celebraven. Partírem per tres dies s'aventura casi durà tres anys.

-Com va ser s'arribada? Hi havia ja ambient de guerra?

-Es viatge va esser una odissea. Quan arribàrem allà no poguérem desembarcar i tornàrem a Mallorca. Devers Sa Dragonera un altre vapor mos anuncià que hi havia hagut un alçament feixista i es capità tornà a girar cap a Barcelona i d'allà a Tarragona que era una ciutat més tranquil·la; hi estàrem tres dies, com a turistes. Fins que mos digueren que Barcelona estava pacificada i partírem cap allà.

-Com vos hi campàreu?

-Haviem acabat es dobbers i gràcies a un llucmajorer que era secretari d'en Companys poguérem menjar. Aleshores s'organitzava s'expedició d'en Bayo i, sense recursos i amb ses ganes que teníem de tornar a Mallorca, mos hi vàrem inscriure. Primer anàrem a Menorca uns quants dies i d'allà cap a Mallorca. Record que encara que fos dins es mes d'agost hi havia temporalet i jo, que me mareig, estava que no sabia de quin món era.

Es primer intent de desembarc va fracassar: ses bateries des de sa costa mos feien aprop, ja començava a fosquejar i ses barcasses, de mala manera, tornaren

(Segueix a la plana anterior)